

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

JAVNA NABAVA U DRUŠTVU
HRVATSKE ŠUME D.O.O.

Zagreb, studeni 2017.

SADRŽAJ

stranica

I. PREDMET REVIZIJE	2
II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	2
III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE	3
IV. JAVNA NABAVA	4
V. NALAZ	8
VI. OCJENA UČINKOVITOSTI JAVNE NABAVE	17

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/17-10/4
URBROJ: 613-02-05-17-6

Zagreb, 21. studenoga 2017.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI JAVNE NABAVE U
DRUŠTVU HRVATSKE ŠUME D.O.O. ZA 2014. - 2016.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti javne nabave u društvu Hrvatske šume d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) za 2014. - 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 5. lipnja do 21. studenoga 2017.

I. PREDMET REVIZIJE

Predmet revizije bila je provjera provedbe postupaka javne nabave u Društvu, što je obuhvatilo proces planiranja javne nabave, provedbu postupaka javne nabave, zaključenje ugovora, praćenje provedbe ugovora, sustav kontrola koje prate provedbu ugovora o nabavi roba, radova i usluga te usklađenost provođenja javne nabave s propisima i općim aktima.

Društvo Hrvatske šume d.o.o. (dalje u tekstu: Društvo) osnovano je na temelju odredbi Zakona o šumama i Odluke Vlade Republike Hrvatske iz ožujka 2002., prema kojima je javno poduzeće Hrvatske šume p.o., Zagreb preoblikovano u trgovačko društvo Hrvatske šume d.o.o., u stopostotnom vlasništvu Republike Hrvatske. Društvo je upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu s temeljnim kapitalom u iznosu 1.171.670.000,00 kn. Sjedište Društva je Ulica kneza Branimira 1, Zagreb. U sudskom registru upisano je i 16 uprava šuma na području Republike Hrvatske koje su podružnice Društva. Upravama šuma rukovode voditelji uprava šuma, a za svoj rad i za rad uprave šuma kojom rukovode odgovaraju upravi Društva. Društvo je od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku prema Odluci o utvrđivanju popisa trgovačkih društava i drugih pravnih osoba od strateškog i posebnog interesa za Republiku Hrvatsku (Narodne novine 120/13, 74/15 i 44/16). Obveznik je primjene Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice ili udjele (Narodne novine 112/10). Predmet poslovanja Društva su: iskorištavanje šuma, šumskog zemljišta i nasada, građenje, projektiranje i nadzor, kupnja i prodaja roba, obavljanje trgovačkog posredovanja, šumarstvo i sječa drva, lov i briga o divljači, vađenje kamena, vapnenca, sadre, šljunka i pijeska, prerada drva, proizvodnja proizvoda od drva i pluta i druge djelatnosti upisane u Sudski registar.

Tijela Društva su: skupština, nadzorni odbor i uprava Društva. Skupštinu čini jedan član kojeg imenuje Vlada Republike Hrvatske. Od siječnja 2012. do veljače 2016. Vladu Republike Hrvatske u skupštini Društva je zastupao Tihomir Jakovina, a od veljače 2016. do studenoga 2016. Davor Romić. Od studenoga 2016. Vladu Republike Hrvatske u skupštini Društva zastupa Tomislav Tolušić. Od 26. siječnja 2012. do 26. siječnja 2017. predsjednik uprave bio je Ivan Pavelić. Od 27. siječnja do 20. veljače 2017. predsjednik uprave je bio Krešimir Žagar, a od 20. veljače 2017. predsjednik uprave je Krunoslav Jakupčić. Nadzorni odbor ima sedam članova, od kojih šest imenuje osnivač, a jednog člana radničko vijeće Društva na razdoblje četiri godine.

Na mrežnoj stranici Društva su objavljene vizija, misija, kao i podaci u vezi s provedbom pojedinačnih postupaka javne nabave. Društvo je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16). Koncem 2014. Društvo je imalo 7 101 zaposlenika, koncem 2015. je imalo 7 255, a koncem 2016. je imalo 7 079 zaposlenika.

II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE

Ciljevi revizije su bili provjeriti:

- je li sustav nabave u Društvu učinkovit
- je li postojala stvarna potreba za određenom nabavom
- jesu li rezultati provedenih postupaka omogućili postizanje zadovoljavajuće vrijednosti za uloženi novac.

Utvrđivanje ocjene učinkovitosti nabave provodi se na način da se sustav nabave ocjenjuje kao učinkovit kod društava koja su dobro organizirala planiranje nabave, koja upravljaju postupcima nabave u skladu s propisima i svojim općim aktima, te koja primjereno prate ostvarenje i provedbu ugovora. Ovu ocjenu mogu dobiti i društva kod kojih su utvrđene određene slabosti i propusti koje ne utječu značajno na učinkovitost sustava nabave. Sustav nabave je učinkovit pri čemu su potrebna određena poboljšanja ako su utvrđene određene slabosti i propusti, pri čemu se nekoliko danih preporuka može odnositi na područja visokog rizika. Sustav nabave nije učinkovit te su potrebna značajna poboljšanja ako su utvrđene značajne slabosti i propusti, pri čemu se nekoliko danih preporuka može odnositi na područja visokog i vrlo visokog rizika. Sustav nabave nije učinkovit i ciljevi nabave nisu postignuti ako su utvrđene značajne slabosti i propusti, pri čemu se više od tri dane preporuke mogu odnositi na područja vrlo visokog rizika te grubo nepoštivanje propisa i općih akata kojima je uređen sustav nabave. Područja visokog rizika su područja za koja je ocijenjeno da se radi o značajnim slabostima za koje je potrebna pravodobna reakcija uprave (menadžmenta). Područja vrlo visokog rizika su područja kod kojih je ocijenjeno da je potrebna žurna reakcija uprave (menadžmenta), jer se radi o ozbiljnim slabostima unutarnjih kontrola ili pitanjima upravljanja rizicima.

Područja revizije su određena na temelju broja zaključenih ugovora, vrijednosti nabave, ocjeni rizika, objavljenih napisa u medijima, te interesa javnosti za uspostavljanje učinkovitog sustava nabave u Društvu, jer se radi o Društvu u vlasništvu Republike Hrvatske. Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: planiranje javne nabave, upravljanje postupcima nabave te zaštita interesa Društva.

III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

U postupku revizije korištene su različite metode prikupljanja dokaza: pregled propisa, uvid u poslovnu dokumentaciju, analiza unutarnjih uputa, stručnih publikacija i drugih dostupnih materijala, intervjui sa zaposlenicima, izravna zapažanja, te analiza i usporedba podataka. Pribavljene su informacije o načinu na koji sustav nabave funkcionira. Uspoređena je usklađenost dokumentacije o nabavi s propisima i općim aktima. Postavljanjem upita i pregledom dokumentacije sustava nabave te zapisnika sa sastanaka povjerenstva za izbor najpovoljnije ponude, provjereno je jesu li zaposlenici zaduženi za nabavu i drugi sudionici sa svim ponuditeljima jednako postupali.

Istražena je moguća sumnja na neprimjerenu provedbu ili neusklađenost sa zahtjevima sustava nabave. Za odstupanja od pravila i procedura postupaka nabave utvrđena tijekom obavljanja revizije, provjereno je jesu li prijavljena i riješena na odgovarajući način. Provjereno je jesu li podnesene žalbe na postupke nabave i kako su riješene. Izravnim dokaznim postupcima ispitani su zapisi i dokumentacija kako bi se provjerili dobavljači kojima je dodijeljena vrijednosno značajna količina poslova, cijene koje nadilaze tržišne ili očekivane tržišne cijene, osobito pri kupnji velikih količina, isključivi izvor nabave u svim vrijednosno značajnim iznosima, te prekomjerno korištenje žurnog postupka nabave.

Okosnicu revizije činila su sljedeća pitanja:

- Je li planiranje nabave dobro organizirano?
- Je li upravljanje postupcima nabave bilo učinkovito?
- Je li Društvo nakon zaključivanja ugovora o nabavi vodilo računa o zaštiti svojih interesa?

IV. JAVNA NABAVA

Javna nabava predstavlja značajan proces u poslovanju Društva, a unaprijeđenje sustava nabave ima izravan utjecaj na ekonomičnost i učinkovitost provedbe postupaka javne nabave. Za provedbu postupaka javne nabave Društvo je donijelo Pravilnik o javnoj nabavi.

Planiranje javne nabave

Planiranje javne nabave je proces kojim se određuju ciljevi, način te dinamika nabave. Temelji se na istraživanju i određivanju stvarnih potreba kao i procjeni uvjeta okruženja od utjecaja na nabavu.

Pravilnikom o javnoj nabavi je određeno da se postupci javne nabave provode u skladu s usvojenim planom javne nabave, koji se izrađuje kroz sustav planiranja Društva. Određeno je da se plan nabave operativno primjenjuje putem informatičkog programskog rješenja, kojim su utvrđeni predmeti nabave, dinamika provedbe, izvori financiranja i drugi podaci potrebni za provedbu postupaka javne nabave. Također određeno je da u Direkciji zahtjev za nabavu nadležna služba podnosi službi za javnu nabavu koja objedinjuje zahtjeve. Određeno je da o zahtjevima za nabavu odlučuje uprava Društva. Pravilnikom o javnoj nabavi je određeno da u upravama šuma zahtjev za nabavu nadležni odjel podnosi stručnom suradniku za javnu nabavu koji objedinjuje zahtjeve i dostavlja voditelju uprave šuma podružnica, koji odlučuje o zahtjevima za nabavu. Godišnji plan poslovanja i plan investicija donosi uprava Društva, uz prethodnu suglasnost nadzornog odbora. Nakon donošenja godišnjeg plana poslovanja, u Službi za javnu nabavu sastavlja se plan nabave na koji uprava Društva daje suglasnost. Uprava Društva je u veljači 2014. i 2015. te u siječnju 2016. donijela odluke o donošenju planova nabave za svaku poslovnu godinu. Planom nabave za 2014. do 2016. je planirana nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 1.942.941.835,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega u 2014. nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 539.730.725,00 kn, u 2015. u vrijednosti 683.959.753,00 kn te u 2016. u vrijednosti 719.251.357,00 kn. Planovi nabave sadrže elemente propisane odredbama Zakona o javnoj nabavi i objavljeni su na mrežnim stranicama Društva. Sadrže podatke o predmetu nabave, evidencijskom broju nabave, procijenjenoj vrijednosti nabave, vrsti postupka javne nabave, zaključuje li se ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum, planiranom početku postupka, planiranom trajanju ugovora o nabavi te zaduženoj osobi. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe za nove investicije se sastavljaju elaborati o opravdanosti, a druge potrebe proizlaze iz godišnjeg plana poslovanja. U dokumentaciji za nadmetanje uz svaki predmet nabave naveden je popis gospodarskih subjekata s kojima je Društvo u sukobu interesa.

Upravljanje postupcima javne nabave

Za provedbu postupaka javne nabave Društvo je donijelo Pravilnik o javnoj nabavi, kojim je uređena organizacija javne nabave, dinamika provedbe plana javne nabave, pripreme i provedba postupaka javne nabave, odgovornosti i ovlaštenja u organizacijskim jedinicama, provedba zaključenih ugovora te evidencija provedbe ugovora. Za svaku poslovnu godinu uprava Društva donosi Odluku o provedbi postupaka javne nabave. Odlukama o provedbi javne nabave je utvrđeno da nositelj svih postupaka javne nabave je organizacijska jedinica Direkcija. Određeno je da će osobe zadužene za pojedine postupke nabave u fazi pripreme dokumentacije za nadmetanje uključiti stručne suradnike za javnu nabavu i druge zaposlenike iz uprava šuma podružnica.

Određeno je da su za postupke javne nabave, uprave šuma podružnica dužne zaduženim osobama dostaviti sve potrebne podatke za izradu dokumentacije za nadmetanje, pri čemu je potrebno voditi računa o specifičnostima pojedine nabave, rokovima važenja ugovora, tehnološkim rokovima te rokovima provođenja postupaka s obzirom da se radi o nabavama velike vrijednosti. Za poslove prikupljanja podataka za izradu dokumentacije za nadmetanje i suradnju između uprava šuma podružnica i nadležnih sektora Direkcije zadužena je služba za javnu nabavu. Spomenutom Odlukom je uređen i postupak nabave roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn te postupak za nabavu radova procijenjene vrijednosti do 500.000,00 kn. Potencijalnim ponuditeljima su na njihova pitanja za objašnjenjem odgovori dani bez odlaganja i na jednak način. Odluke o odabiru najpovoljnije ponude su odgovarajuće dokumentirane i obrazložene. Sadrže jasno obrazloženje o odabiru ponuda. Donesene su na temelju kriterija najniže cijene te primjenom kriterija ekonomski najpovoljnije ponude. Kod pristizanja i prihvaćanja jedne ponude zapisnikom povjerenstva za pregled i ocjenu ponuda primjereno su obrazloženi razlozi za odabir ponude. Osigurana je povjerljivost informacija sadržanih u dokumentaciji za nadmetanje i ograničen je pristup dokumentaciji na način da uvid u ponude imaju ovlaštene predstavnici Društva, zaprimljena dokumentacija se evidentira u informacijskom sustavu za uredsko poslovanje, a arhiva je pohranjena u prostorima Društva. Izabrani način nabave omogućio je najveću konkurenciju u danim okolnostima. Primjenom otvorenih postupaka nabave roba, radova i usluga svi zainteresirani subjekti mogli su se javiti i dostaviti svoje ponude s obzirom na to da su pozivi za nadmetanja objavljeni na mrežnim stranicama Društva. Certifikat iz područja javne nabave posjeduje 31 zaposlenik Društva.

Od 2014. do 2016. je zaključeno 1 495 ugovora i okvirnih sporazuma o nabavi robe, radova i usluga u vrijednosti 1.128.570.417,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega u 2014. u vrijednosti 426.880.454,00 kn, u 2015. u vrijednosti 393.595.816,00 kn te u 2016. u vrijednosti 308.094.147,00 kn. Od ukupno 1 495 zaključenih ugovora i okvirnih sporazuma o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 1.128.570.417,00 kn, revizijom su obuhvaćena 43 vrijednosno značajnija ugovora o nabavi roba, radova i usluga ukupne vrijednosti 717.075.075,00 kn ili 63,5 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o zaključenim ugovorima od 2014. do 2016., prema vrijednosti i vrsti postupka nabave.

Tablica broj 1

Zaključeni ugovori od 2014. do 2016.

u kn

Redni broj	Vrsta postupka	2014.			2015.			2016.		
		Broj predmeta	Ukupna vrijednost nabave	Udjel (%)	Broj predmeta	Ukupna vrijednost nabave	Udjel (%)	Broj predmeta	Ukupna vrijednost nabave	Udjel (%)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Otvoreni postupci nabave	431	366.257.536,00	85,8	328	356.177.488,00	90,5	124	293.889.300,00	95,4
2.	Pregovarački postupci bez prethodne objave	98	31.803.087,00	7,5	461	17.698.966,00	4,5	46	5.256.086,00	1,7
3.	Pregovarački postupci s prethodnom objavom	2	6.947.530,00	1,6	2	10.689.191,00	2,7	0	0,00	0,0
4.	Usluge iz dodatka II. B	1	21.872.301,00	5,1	1	9.030.171,00	2,3	1	8.948.761,00	2,9
Ukupno		532	426.880.454,00	100,0	792	393.595.816,00	100,0	171	308.094.147,00	100,0
Nabava male vrijednosti		12 588	44.336.260,00	0,0	13 351	46.101.836,00	0,0	14 684	49.902.226,00	0,0
Sveukupno		13 120	471.216.714,00	0,0	14 143	439.697.652,00	0,0	14 855	357.996.373,00	0,0

Zaštita interesa Društva

Društvo je donijelo pravilnike, upute i odluke kojima su uređena područja provedbe i praćenja ugovora, kao i primjene, korištenja i održavanja nabavljene robe i usluga. Kod 43 pregledana postupka nabave roba, radova i usluga ukupne vrijednosti 717.075.075,00 kn je utvrđeno da je nabava od odabranih ponuditelja obavljana u skladu s ugovorenim količinama, cijenama i rokovima. Na osnovi postojećih ugovora nisu nabavljene dodatne količine roba, radova i usluga bez provedbe novog postupka nabave, osim kod usluga popravaka i održavanja te nabave rezervnih dijelova za osobna vozila izvan jamstvenog roka u vrijednosti 6.074.063,00 kn kod kojih su usluge obavljane i za osobna vozila koja nisu predviđena ugovorom. Ugovori o nabavi su zaključeni u skladu s ponudama. Nije bilo značajnih promjena u uvjetima ugovora. Plaćanja su obavljana u skladu s odredbama ugovora. Unutarnja revizija je od 2014. do konca 2016. obavila 34 revizije poslovanja Društva te su dane 24 preporuke, koje su djelomično provedene. U vezi s područjem nabave, unutarnjom revizijom je tijekom 2015. i 2016. obuhvaćeno planiranje, javna nabava, organizacija i provedba. Prati se provedba preporuka.

Revizorski odbor Društva osnovan je u rujnu 2014. i imao je tri člana. Članovima revizorskog odbora istekao je mandat u ožujku 2016. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, članovima revizorskog odbora istekao je mandat kada i članovima nadzornog odbora. S obzirom na to da nije imenovan novi nadzorni odbor, u čijoj je nadležnosti donošenje odluke o imenovanju članova revizorskog odbora, nisu imenovani ni novi članovi revizorskog odbora.

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: planiranje javne nabave, upravljanje postupcima javne nabave te zaštita interesa Društva.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje javne nabave, upravljanje postupcima javne nabave i zaštitu interesa Društva.

1. Planiranje javne nabave

1.1. Godišnji plan poslovanja i plan investicija donosi uprava Društva, uz prethodnu suglasnost nadzornog odbora. Nakon donošenja godišnjeg plana poslovanja, u Službi za javnu nabavu sastavlja se plan nabave na koji uprava Društva daje suglasnost. Propusti kod planiranja nabave se odnose na praćenje ostvarenja nabave i sadržaj planova nabave, obrazloženje i opravdanost potreba za nabavom, istraživanje tržišta nabave, rizike u provedbi postupaka javne nabave te obvezu prijavljivanja sukoba interesa.

- Praćenje ostvarenja nabave i sadržaj planova nabave

Planom nabave za razdoblje od 2014. do 2016. je planirana nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 1.942.941.835,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Za 2014. planirana je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 539.730.725,00 kn, a ugovorena je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 471.216.714,00 kn, što čini 87,3 % plana. Za 2015. planirana je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 683.959.753,00 kn, a ugovorena je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 439.697.652,00 kn, što čini 64,3 % plana. Za 2016. planirana je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 719.251.357,00 kn, a ugovorena je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 357.996.373,00 kn, što čini 49,8 % plana. Društvo ne prati ostvarenje plana nabave. Kod pregledanih 43 postupaka javne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti 717.075.075,00 kn, osam postupaka javne nabave u vrijednosti 40.789.530,00 kn nije obuhvaćeno planovima nabave. Prema pisanim obrazloženjima, za javne nabave koje nisu uključene u planove nabave korištena su sredstva rezerve, a obavljane su nakon preraspodjela iz donesenih planova nabave. Kod jedanaest postupaka nabave roba, radova i usluga u vrijednosti 162.838.315,00 kn iskazivane su različite procijenjene vrijednosti u planovima nabave i dokumentaciji za nadmetanje. Tako je procijenjena vrijednost nabave strojeva i opreme financijskim najmom u dokumentaciji za nadmetanje veća za 3.453.500,00 kn od vrijednosti iz plana nabave. Prema pisanom obrazloženju, u dokumentaciji za nadmetanje su u vrijednost strojeva i opreme uključeni i troškovi najma kao što su troškovi obrade, kamate i slično što se ne uključuje u plan nabave. S obzirom na to da su troškovi najma očekivani i povećavaju vrijednost nabave, potrebno ih je obuhvatiti planovima nabave. Za prijevoz kamenog materijala na održavanju šumskih cesta je procijenjena vrijednost nabave u dokumentaciji za nadmetanje veća za 5.590.398,00 kn od procijenjene vrijednosti iz plana nabave. Planovima nabave potrebno je planirati realne procijenjene vrijednosti nabave te obuhvatiti sve postupke nabave koji se planiraju provesti, kako bi planovi nabave omogućili pregled stvarnih potreba Društva te kako bi se mogla predvidjeti stvarno potrebna financijska sredstva za provedbu nabave.

Državni ured za reviziju predlaže planirati realne procijenjene vrijednosti nabave roba radova i usluga te jednako iskazivati vrijednosti u planu nabave i dokumentaciji za nadmetanje. Predlaže pratiti ostvarenje plana nabave.

- Obrazloženost i opravdanost potreba za nabavom

Obveza sastavljanje zahtjeva za nabavu određena je odredbom članka 4. Pravilnika o javnoj nabavi kojom je određeno da u Direkciji nadležna služba (Ured uprave) podnosi Službi za javnu nabavu zahtjev za javnu nabavu, koja objedinjuje zahtjeve i predaje odgovornoj osobi u Direkciji. Potrebe za nabavom nisu primjereno obrazložene i opravdane, odnosno zahtjevi za nabavu s obrazloženjem potreba za nabavu nisu sastavljeni. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, nabava se provodi prema usvojenom planu nabave. Obrazloženo je da se za nove investicije sastavljaju elaborati opravdanosti, a druge potrebe proizlaze iz godišnjeg plana poslovanja.

Državni ured za reviziju predlaže sastavljati zahtjeve za nabavu u skladu s Pravilnikom o javnoj nabavi te potrebe za nabavom primjereno obrazložiti i opravdati.

- Istraživanje tržišta nabave

Od pregledana 43 postupka javne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti 717.075.075,00 kn, za 27 postupka javne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti 310.359.863,00 kn je proveden otvoreni postupak, a u sedam postupaka javne nabave u vrijednosti 43.806.787,00 kn je pristigla jedna ponuda koja je i odabrana. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, tržište nabave istražuje se u kontaktima s potencijalnim ponuditeljima. Društvo nema pisanih dokaza kako je istraženo tržište nabave i pribavljene informacije o radovima, robama i uslugama koje su nabavljane.

Državni ured za reviziju predlaže istraživati tržište nabave i pribaviti informacije o radovima, robama i uslugama koje namjerava nabaviti prije početka postupaka nabave.

- Rizici u provedbi postupaka javne nabave

Kod provođenja postupaka javne nabave očekuju se rizici vezani za nerealno ili nepravodobno planirana financijska sredstva za nabavu, neodgovarajuće postupke javne nabave, neusklađenosti ponuda s dokumentacijom za nadmetanje, neusklađenost ugovora s ponudama, nedostatke kod preuzimanja i kontrole roba, radova i usluga, nedostatno ili neodgovarajuće praćenje zaključenih ugovora, neuredna ili nepotpuna dokumentacija o nabavi, nepoštivanje dinamike i rokova podmirjenja obveza prema ugovorima, davanje prednosti pojedinim dobavljačima plaćanjem prije dospjeća i drugi rizici. Rizike u provedbi postupaka javne nabave Društvo nije utvrdilo.

Državni ured za reviziju predlaže utvrditi moguće rizike u provedbi postupaka javne nabave i odrediti način na koji će njima upravljati.

- Obveza prijavljivanja sukoba interesa

U dokumentaciji za nadmetanje uz svaki predmet nabave naveden je popis gospodarskih subjekata s kojima je Društvo u sukobu interesa. Izjave o nepostojanju sukoba interesa nisu pribavljane od zaposlenika uključenih u postupke javne nabave što je trebalo učiniti u skladu s odredbom članka 13. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14), kojom je propisano da su predstavnici Društva dužni potpisati izjavu o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa u smislu njihova odnosa ili odnosa povezanih osoba predstavnika Društva. Unutarnjim aktima nije uređena obveza prijavljivanja sukoba interesa.

Državni ured za reviziju nalaže pribavljati izjave o nepostojanju sukoba interesa od zaposlenika uključenih u postupke javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Predlaže unutarnjim aktima urediti obvezu prijavljivanja sukoba interesa.

- 1.2. *Društvo prihvaća prijedlog o potrebi planiranja realnih procijenjenih vrijednosti nabave roba, radova i usluga te da se jednako iskazuju vrijednosti u planu nabave i dokumentaciji za nadmetanje. U vezi nedovoljne obrazloženosti i opravdanosti potreba za nabavom, obrazlaže da je opravdanost potreba za nabavom predmeta koji su navedeni u planu nabave odobrena od nadzornog odbora i uprave Društva te da se nabave provode prema usvojenom planu. Nadalje navodi da za predmete koji nisu navedeni u planu nabave, a za koje se tijekom poslovanja ukaže potreba, procedura je propisana Pravilnikom o javnoj nabavi i Odlukom o provedbi postupaka javne nabave u tekućoj poslovnoj godini. Nadalje, Društvo se obvezalo izraditi novi Pravilnik o javnoj nabavi i uskladiti ga sa zakonskim propisima. Društvo navodi da je istraživanje tržišta nabave provodilo komunikacijom s potencijalnim ponuditeljima prije pokretanja postupaka nabave te savjetovanjem i konzultacijama sa zainteresiranim gospodarskim subjektima vodeći računa da informacije ne dovode gospodarskog subjekta u prednost u odnosu na druge gospodarske subjekte. Navodi da su konzultacije obavljane usmenim putem u nazočnosti više članova povjerenstva za provedbu postupka javne nabave, o čemu nije sastavljan pisani izvještaj. Obrazlaže da je novi Zakon o javnoj nabavi odredio istraživanje tržišta kao zakonsku obvezu te se u skladu s navedenim Zakonom, zajedno s istraživanjem tržišta, dokumentacijom za nadmetanje, prije objave postupka, stavljaju na uvid i prethodno savjetovanje svim zainteresiranim gospodarskim subjektima. O zaprimljenim primjedbama se sastavlja pisano izvješće te kao i dokumentacija javno objavljuje na mrežnim stranicama Društva. Nadalje navodi da su rizici u provedbi postupaka javne nabave poznati, ali nisu formalno utvrđeni. Društvo se obvezalo utvrditi rizike s odgovarajućim kontrolnim mjerama. U vezi pribavljanja izjave o nepostojanju sukoba interesa od zaposlenika uključenih u postupke javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, Društvo prihvaća nalog te obrazlaže da je navedeno počelo primjenjivati u postupcima javne nabave u 2017. Navodi da će novim Pravilnikom o javnoj nabavi biti određeno pribavljanje izjava o nepostojanju sukoba interesa.*

2. Upravljanje postupcima javne nabave

- 2.1. Postupci javne nabave su propisani odredbama Zakona o javnoj nabavi, drugim propisima koji uređuju područje javne nabave te unutarnjim aktima Društva. Za provedbu postupaka javne nabave Društvo je donijelo Pravilnik o javnoj nabavi.

Kod upravljanja postupcima javne nabave nepravilnosti se odnose na dokumentaciju za nadmetanje, usluge popravaka i održavanja vozila, obavješćivanje ponuditelja i šire javnosti o rezultatima nadmetanja, pribavljanje suglasnosti za zaključenje ugovora te korištenje usluga agencijskih radnika.

- Dokumentacija za nadmetanje

Odredbama članka 80. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14) te članka 205. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16) je propisano da se predmet nabave mora opisati na jasan, nedvojbjen, potpun i neutralan način koji osigurava usporedivost ponuda u pogledu uvjeta i zahtjeva koje je javni naručitelj utvrdio. Općim aktima Društva nije propisan osnovni sadržaj dokumentacije za nadmetanje, što može za posljedicu imati sastavljanje dokumentacije za nadmetanje kojom neće biti obuhvaćeni potrebni podaci, te može dovesti do nejasnoća i nedovoljne informiranosti sudionika u postupku nabave. U razdoblju od 2014. do 2016. je bilo 56 žalbenih postupaka sudionika postupaka javne nabave roba, radova i usluga, od kojih je Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave u 19 postupaka donijela odluku o poništenju odluke o odabiru i obustavi postupka, dok je u jednom postupku poništen dio dokumentacije za nadmetanje. S obzirom na to da je kod 35,7 % žalbenih postupaka Društvo trebalo poništiti odluke o odabiru i obaviti ponovljen pregled i ocjenu ponuda, odnosno izmijeniti dio dokumentacije za nadmetanje, proizlazi da nije posvetilo primjerenu pozornost sastavljanju dokumentacije za nadmetanje.

Državni ured za reviziju predlaže više pozornosti posvetiti sastavljanju dokumentacije za nadmetanje na način da bude jasna i razumljiva kako bi se broj poništenih postupaka sveo na najmanju moguću mjeru. Također predlaže unutaršnjim aktima propisati osnovni sadržaj dokumentacije za nadmetanje.

- Usluge popravaka i održavanja vozila

Za usluge popravaka i održavanja te nabave rezervnih dijelova za osobna vozila izvan jamstvenog roka u vrijednosti 9.898.655,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost zaključen je okvirni sporazum koncem travnja 2016. Troškovi održavanja vozila u 2016. su iznosili 6.074.063,00 kn.

Društvo koristi 1 180 vozila, a zaključenim okvirnim sporazumom obuhvaćena su 893 vozila, koja su navedena prema modelu i proizvođaču vozila ovisno o broju, godini proizvodnje te snazi motora. Okvirnim sporazumom predviđeno je da je pružatelj usluge obvezan primjenjivati odredbe ugovora i na druga osobna vozila, izvan jamstvenog roka, koja nisu navedena okvirnim sporazumom. Troškovnikom koji je bio sastavni dio dokumentacije za nadmetanje obuhvaćeno je deset vrsta rezervnih dijelova za koje su ponuditelji trebali iskazati cijene. Obuhvaćeni su rezervni dijelovi čija je pojedinačna vrijednost znatno niža od vrijednosti rezervnih dijelova koji su ugrađivani kod većih popravaka odnosno redovnih servisa, što može za posljedicu imati dobivanje ponuda koje ne iskazuju realne troškove. Također pored vozila obuhvaćenih okvirnim sporazumom usluge popravaka su obavljane i za druge modele vozila koje Društvo koristi, a s obzirom na to da popravak i održavanje nije predviđen zaključenim okvirnim sporazumom, cijene ugrađenih rezervnih dijelova nisu usporedive s cijenama utvrđenim okvirnim sporazumom.

Državni ured za reviziju predlaže u cilju dobivanja sveobuhvatne i kvalitetnije ponude troškovnikom obuhvatiti sve modele vozila koje Društvo koristi te detaljnije specificirati rezervne dijelove veće vrijednosti koji se ugrađuju kod velikih servisa.

- Obavješćivanje ponuditelja i šire javnosti o rezultatima nadmetanja

Odredbom članka 60. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14) je bilo određeno da je javni naručitelj obavezan za svaki zaključen ugovor o javnoj nabavi ili okvirni sporazum dostaviti na objavljivanje obavijest o zaključenom ugovoru najkasnije 48 dana od dana zaključenja ugovora o javnoj nabavi ili okvirnog sporazuma. Obavijesti o zaključenim ugovorima i okvirnim sporazumima za 12 postupka javne nabave ukupne vrijednosti 163.759.083,00 kn su objavljene sa zakašnjenjem u Elektroničkom oglasniku javne nabave do 217 dana, dok za dva postupka javne nabave ukupne vrijednosti 17.960.852,00 kn navedene obavijesti nisu objavljene. Također, u tri postupka nabave usluga u vrijednosti 25.298.990,00 kn nema dokaza o dostavi odluke o odabiru ponuditeljima, što je trebalo učiniti u skladu s odredbom članka 96. stavka 6. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14), prema kojoj je bilo obvezno odluku o odabiru s preslikom zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda dostaviti svakom ponuditelju.

Državni ured za reviziju nalaže obavijesti o zaključenim ugovorima objavljivati u Elektroničkom oglasniku javne nabave u rokovima propisanim odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također nalaže odluke o odabiru dostaviti sudionicima postupka javne nabave.

- Pribavljanje suglasnosti nadzornog odbora za zaključenje ugovora

Odredbama Izjave o ustroju Društva, određeno je da uprava Društva ne može bez suglasnosti nadzornog odbora donositi odluke, poduzimati pravne radnje i zaključivati pravne poslove u kojima vrijednost pravnog posla premašuje iznos od 10.000.000,00 kn i zaključivati ugovore o kreditu na razdoblje dulje od jedne godine.

Kod četiri predmeta nabave roba i usluga u vrijednosti 56.701.650,00 kn nisu pribavljene suglasnosti nadzornog odbora za zaključenje ugovora. Također za nabavu šumskih zglobnih traktora u vrijednosti 34.134.769,00 kn umjesto suglasnosti nadzornog odbora prije zaključenja ugovora pribavljena je suglasnost skupštine Društva, koju čini jedan član. Prema pisanom obrazloženju, u vrijeme donošenja odluke o odabiru istekao je mandat članovima nadzornog odbora te je skupština Društva davala upravi prethodne suglasnosti za zaključenje ugovora. Za nabavu kamiona sa šumarskom nadogradnjom u vrijednosti 7.910.826,00 kn suglasnost nadzornog odbora nije pribavljena, s obrazloženjem da se radi o ugovoru vrijednosti manje od 10.000.000,00 kn. Time nije postupljeno u skladu s Izjavom o ustroju Društva, prema kojoj je suglasnost potrebna i za zaključivanja ugovora o kreditu na razdoblje dulje od jedne godine.

Državni ured za reviziju nalaže pribavljati suglasnosti nadzornog odbora prije donošenja odluka, poduzimanja pravnih radnji i zaključivanja pravnih poslova u vrijednostima većim od 10.000.000,00 kn, kao i prije zaključivanja ugovora o kreditu za razdoblje dulje od jedne godine.

- Korištenje usluga agencijskih radnika

Usluge korištenja agencijskih radnika su ugovorene nakon provedenih otvorenih postupaka nabave na temelju kojih su tijekom 2014., 2015 i 2016. zaključeni ugovori o ustupanju radnika sa šest agencija. Društvo nema podataka o rashodima za korištenje usluga agencijskih radnika za razdoblje od 2014. do 2016. U 2014. koristilo je 2 914 agencijskih radnika, 3 465 u 2015. te 4 202 agencijskih radnika u 2016. Prema pisanom obrazloženju razlozi korištenja i nabave usluge ustupanja radnika utemeljeni su na poslovnoj odluci uprave Društva. Agencijski radnici su korišteni povremeno za radove predviđene planom poslovanja. Općim aktima nisu utvrđeni kriteriji utvrđivanja potreba za agencijskim radnicima, postupak odabira ponuditelja, optimalno vrijeme korištenja usluga, ovlasti i odgovornosti agencijskih radnika i sustavi kontrola te nije ocijenjena opravdanost korištenja navedenih usluga.

Državni ured za reviziju predlaže ocjenjivati opravdanost korištenja usluga agencijskih radnika te utvrditi kriterije utvrđivanja potreba za agencijskim radnicima.

- 2.2. *Društvo obrazlaže da je sadržaj dokumentacije za nadmetanje detaljno propisan Zakonom o javnoj nabavi i podzakonskim aktima. Navodi da će uskladiti novi Pravilnik o javnoj nabavi sa zakonskim propisima i propisati osnovni sadržaj dokumentacije za nadmetanje. Društvo navodi da je uočeni nedostatak izuzetak, a ne pravilo s obzirom na ukupan broj provedenih postupaka u promatranom razdoblju, broj uloženi žalbi te broj žalbi riješenih u korist žalitelja. U vezi usluga popravaka i održavanja vozila, Društvo prihvaća preporuku te navodi da će troškovnikom obuhvatiti sve modele vozila koje Društvo koristi i detaljnije specificirati rezervne dijelove veće vrijednosti koji se ugrađuju kod velikih servisa, a u cilju dobivanja sveobuhvatne i kvalitetnije ponude. Navodi da se u pripremi novog nadmetanja postupa na opisani način. Društvo navodi da prihvaća nalog o obaviješćivanju ponuditelja i šire javnosti o rezultatima nadmetanja, odnosno obavijesti o zaključenim ugovorima objavljivati u Elektroničkom oglasniku javne nabave u rokovima propisanim odredbama Zakona o javnoj nabavi. Navodi da je s obzirom na broj provedenih postupaka u promatranom razdoblju i broj obavijesti koje su objavljene sa zakašnjenjem, uočeni nedostatak izuzetak, a ne pravilo. Nadalje, obrazlaže da novi Zakon o javnoj nabavi određuje, a Elektronički sustav javne nabave podržava dostavu odluka o odabiru s preslikom zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda svakom ponuditelju u pojedinom postupku javne nabave, što će Društvo u potpunosti primjenjivati. Nadalje navodi da prihvaća nalog za pribavljanjem suglasnosti nadzornog odbora za zaključivanje ugovora u skladu s Izjavom o ustroju Društva. Obrazlaže da je u ožujku 2016. istekao mandat nadzornog odbora te je skupština Društva davala upravi prethodne suglasnosti za zaključenje ugovora. Navodi kako je nadzorni odbor imenovan te će se postupati u skladu s aktima Društva. U vezi postupka nabave usluga agencijskih radnika obrazlaže da su potrebe utvrđene planom djelovanja Društva. Navodi da Društvo provodi mjere u skladu s planom djelovanja i mišljenjem i preporukama Izvješća o reviziji o poslovanju s agencijama za zapošljavanje radnika sastavljenog od Sektora za unutarnji nadzor i kontrolu Društva.*

3. Zaštita interesa Društva

3.1. Nakon zaključivanja ugovora Društvo je obvezno voditi računa o zaštiti svojih interesa. Kod zaštite interesa Društva nepravilnosti se odnose na praćenje ostvarenja i plaćanja prema ugovorima, vođenje registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, pribavljanje jamstava, ocjenjivanje načina nabave od izabranih dobavljača, te provjeru kvalitete isporučene roba, radova i usluga.

- Praćenje ostvarenja i plaćanja prema ugovorima

Odredbama Pravilnika o javnoj nabavi određeno je da Služba za javnu nabavu prati provedbu javne nabave po pojedinim ugovorima, te vodi evidenciju o urednom ispunjenju ugovora. Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe, provedbu ugovora prati krajnji korisnik, čime nije postupljeno u skladu s odredbama Pravilnika o javnoj nabavi. Društvo nije uspostavilo učinkovit sustav kontrole postupaka nabave jer količinski i vrijednosno ne prati ostvarenje i plaćanje prema ugovorima o nabavi roba, radova i usluga.

Državni ured za reviziju predlaže pratiti provedbu ugovora o nabavi roba, radova i usluga u skladu s odredbama Pravilnika o javnoj nabavi.

- Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma

Obveza vođenja registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, ažuriranja podataka najmanje svakih šest mjeseci te objave registra na mrežnim stranicama je bila određena odredbama članka 21. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14). Društvo je objavilo registar ugovora o javnoj nabavi, koji sadržava sve podatke propisane odredbama Zakona o javnoj nabavi. U registar ugovora nisu uneseni podaci o jednom zaključenom ugovoru o nabavi zglobnih traktora u vrijednosti 30.163.860,45 kn i okvirnom sporazumu nabave goriva ukupne vrijednosti 85.809.600,00 kn.

Državni ured za reviziju nalaže unositi podatke u registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- Pribavljanje jamstava

Pribavljanje jamstava osigurava pravodobno i kvalitetno ispunjenje ugovornih obveza. Društvo ne vodi evidenciju primljenih jamstava vezanih uz provedene postupke javne nabave. Prema pisanom očitovanju, jamstva se pohranjuju u arhivu uz svaki pojedini predmet nabave i nakon isteka ugovora vraćaju dobavljačima. Pribavljanje jamstava za uredno ispunjenje ugovora te ozbiljnost ponude nije utvrđeno općim aktima Društva nego se dokumentacijom za nadmetanje za svaki predmet nabave pojedinačno utvrđuju rokovi dostave jamstava. U jednom predmetu nabave u vrijednosti 21.872.301,00 kn jamstvo za dobro ispunjenje ugovora nije ugovoreno. Za sedam predmeta nabave roba, radova i usluga ugovorene vrijednosti 42.139.625,00 kn obrazloženo je da su jamstva vraćena ponuditelju zbog isteka ugovorenog roka ili nisu pribavljena jer je roba ubrzo zaprimljena, iako su ugovorena. Također kod dva predmeta nabave u vrijednosti 14.592.250,00 kn jamstva za dobro ispunjenje ugovora su pribavljena u manjem iznosu od ugovorenog.

Kod pet predmeta nabave roba, radova i usluga u vrijednosti 30.305.400,00 kn nije traženo jamstvo za ozbiljnost ponude, što je trebalo učiniti s obzirom na vrijednost ponude. Kod šest postupaka nabave roba, radova i usluga u vrijednosti 85.106.330,00 kn su umjesto jamstva za dobro ispunjenje ugovornih obveza prihvaćena jamstva za ozbiljnost ponude. Jamstva za ozbiljnost ponude su pribavljena do 5,0 % procijenjene vrijednosti, a jamstva za dobro ispunjenje ugovornih obveza su ugovarana 10,0 % ponude s porezom na dodanu vrijednost. Nepribavljanjem jamstava u ugovorenim iznosima Društvo je bilo izloženo riziku da neće moći u dovoljnoj mjeri osigurati pravodobno i kvalitetno ispunjenje ugovornih obveza. Iako uočene slabosti nisu imale za posljedicu nepravilnosti, vremenom mogu predstavljati ozbiljan rizik za Društvo. Navedeno nije bilo u skladu s odredbom članka 77. stavka 6. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14), kojom je bilo određeno da je javni naručitelj obavezan vratiti ponuditeljima jamstvo za ozbiljnost ponude neposredno nakon završetka postupka javne nabave, a presliku jamstva pohraniti u skladu s odredbama navedenoga Zakona.

Državni ured za reviziju nalaže pribavljati jamstva u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te zaključenim ugovorima. Predlaže općim aktima urediti pribavljanje jamstava kao instrumenta osiguranja ispunjenja ugovornih obveza.

- Ocjenjivanje načina nabave od izabranih dobavljača

Društvo ne ocjenjuje način nabave od izabranih dobavljača s obzirom na njihovu sposobnost da isporuče robe, radove i usluge ugovorene kvalitete, u ugovorenim rokovima i po ugovorenim cijenama. Obrazloženo je da su u zaključenim ugovorima propisani uvjeti isporuke roba, radova i usluga, te rokovi nabave i kvaliteta, što se provjerava pri preuzimanju i u slučaju odstupanja poziva dobavljača da ih otkloni.

Državni ured za reviziju predlaže razmotriti informacije o nabavama od izabranih dobavljača, s obzirom na njihovu sposobnost da isporuče robe, radove i usluge ugovorene kvalitete, u ugovorenim rokovima i po ugovorenim cijenama.

- Provjera kvalitete isporučenih roba, radova i usluga

Društvo nema dokumentaciju da je kod preuzimanja obavilo provjeru kvalitete isporučene robe. Tako je kod pet pregledanih postupaka nabave traktora, kamiona i prikolica u vrijednosti 100.812.986,00 kn primopredaja obavljena kod uprava šuma podružnica. Prema primopredajnim zapisnicima utvrđeno je da su preuzeti u funkcionalnom i ispravnom stanju bez navođenja provjere tehničkih karakteristika. Prema pisanim izvješćima Sektora za unutarnju reviziju i nadzor o obavljenim revizijama, pojedine uprave šuma podružnica su kod nabave strojeva i opreme donosile pojedinačne odluke o načinu preuzimanja nabavljenih roba, radova i usluga pri čemu je obavljena kvantitativna kontrola, dok kontrola jesu li tehničke karakteristike u skladu s ponudom i ugovorenom tehničkom specifikacijom nije provjeravana. Navodi se da cjelovita kontrola nije mogla biti provedena jer se kod podružnica uprava šuma kao mjestima isporuke nije nalazila ponuda s tehničkom dokumentacijom prema kojoj bi se obavila kontrola jesu li isporučeni strojevi i oprema u skladu s tehničkim karakteristikama. Također, kod nabave usluga eksploatacije drva iz šume u četiri postupka u vrijednosti 22.779.220,00 kn, Državnom uredu za reviziju nisu dostavljene preslike zapisnika o primopredaji, iako je ugovorena obveza sastavljanja navedenih zapisnika.

Državni ured za reviziju predlaže provjeravati kvalitetu isporučene robe, radova i usluga u cilju poboljšanja kontrola praćenja provedbe ugovora.

- 3.2. *Društvo prihvaća prijedlog o praćenju provedbe ugovora o nabavi roba, radova i usluga u skladu s Pravilnikom o javnoj nabavi. Navodi kako će novim Pravilnikom o javnoj nabavi detaljnije odrediti procedure, a proširenjem i nadogradnjom postojeće informatičke podrške uspostaviti učinkovit sustav kontrole postupaka nabave i praćenje količinskog i vrijednosnog ostvarenja i plaćanja prema ugovorima o nabavi roba, radova i usluga.*

Također prihvaća nalog o unosu podataka u Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Navedeno će urediti kroz proširenje i nadogradnju postojeće informatičke podrške. Nadalje navodi da prihvaća nalog za pribavljanjem jamstava u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te zaključenim ugovorima. Navodi da se obvezuje razmotriti informacije o nabavama od izabranih dobavljača s obzirom na njihovu sposobnost da isporuče robe, radove i usluge ugovorene kvalitete te provjeravati kvalitetu isporučene robe, radova i usluga u cilju poboljšanja kontrola praćenja provedbe ugovora.

VI. OCJENA UČINKOVITOSTI JAVNE NABAVE

Društvo je odgovorno za učinkovitu javnu nabavu te za provođenje postupaka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te unutarnjim aktima koji uređuju postupke javne nabave.

Godišnji plan poslovanja i plan investicija donosi uprava Društva uz prethodnu suglasnost nadzornog odbora. Nakon donošenja godišnjeg plana poslovanja, u Službi za javnu nabavu sastavlja se plan nabave na koji uprava Društva daje suglasnost. Uprava Društva je u veljači 2014. i 2015. te u siječnju 2016. donijela odluke o donošenju planova nabave za svaku poslovnu godinu. Planovi nabave sadrže elemente propisane odredbama Zakona o javnoj nabavi i objavljeni su na mrežnim stranicama Društva. U dokumentaciji za nadmetanje uz svaki predmet nabave naveden je popis gospodarskih subjekata s kojima je Društvo u sukobu interesa. Društvo ne prati ostvarenje plana nabave. Potrebe za nabavom nisu obrazložene i opravdane. Društvo nema pisanih dokaza kako je istraženo tržište nabave. Rizici u provedbi postupaka javne nabave nisu utvrđeni. Općim aktima nije uređena obveza prijavljivanja sukoba interesa te nisu pribavljane izjave o nepostojanju sukoba interesa od zaposlenika uključenih u postupke javne nabave.

Za provedbu postupaka javne nabave Društvo je donijelo Pravilnik o javnoj nabavi. Sastavljena je detaljna i jasna analiza ponuda. Potencijalnim ponuditeljima su na njihova pitanja za objašnjenjem odgovori dani bez odlaganja i na jednak način. Odluke o odabiru najpovoljnije ponude su odgovarajuće dokumentirane i obrazložene. Sadrže jasno obrazloženje o odabiru ponuda. Donesene su na temelju kriterija najniže cijene te primjenom kriterija ekonomski najpovoljnije ponude. Kod pristizanja i prihvaćanja jedne ponude zapisnikom povjerenstva za pregled i ocjenu ponuda primjereno su obrazloženi razlozi za odabir ponude. Osigurana je povjerljivost informacija sadržanih u dokumentaciji za nadmetanje i ograničen je pristup dokumentaciji na način da uvid u ponude imaju ovlaštene predstavnici Društva. Primjenom otvorenih postupaka nabave roba, radova i usluga svi zainteresirani subjekti mogli su se javiti i dostaviti svoje ponude s obzirom na to da su pozivi za nadmetanja objavljeni na mrežnim stranicama Društva. Izabrani način nabave omogućio je najveću konkurenciju u danim okolnostima. Općim aktima nisu utvrđeni kriteriji utvrđivanja potreba za agencijskim radnicima, postupak odabira ponuditelja, optimalno vrijeme korištenja usluga, ovlasti i odgovornosti agencijskih radnika i sustavi kontrola te nije ocijenjena opravdanost korištenja navedenih usluga. Općim aktima Društva nije propisan osnovni sadržaj dokumentacije za nadmetanje. Obavijesti o zaključenim ugovorima i okvirnim sporazumima za 12 postupaka javne nabave su objavljene u Elektroničkom oglasniku javne nabave sa zakašnjenjem do 217 dana, dok za dva postupka javne nabave navedene obavijesti nisu objavljene. Također, u tri postupka nabave usluga u vrijednosti 25.298.990,00 kn nije dostavljena odluka o odabiru ponuditeljima. Kod četiri predmeta nabave roba i usluga u vrijednosti 56.701.650,00 kn nisu pribavljene suglasnosti nadzornog odbora za zaključenje ugovora.

Društvo je donijelo pravilnike, upute i odluke kojima su uređena područja provedbe i praćenja ugovora, kao i primjene, korištenja i održavanja nabavljene robe i usluga. Nabava je obavljana od odabranih ponuditelja u skladu s ugovorenim cijenama i rokovima. Ugovori o nabavi su zaključeni u skladu s ponudama. Plaćanja su obavljana u skladu s odredbama ugovora. Društvo nije uspostavilo učinkovit sustav kontrole postupaka nabave jer količinski i vrijednosno ne prati ostvarenje i plaćanje prema ugovorima o nabavi roba, radova i usluga.

Na osnovi postojećih ugovora nisu nabavljene dodatne količine roba, radova i usluga bez provedbe novog postupka nabave, osim kod usluga popravaka i održavanja te nabave rezervnih dijelova za osobna vozila izvan jamstvenog roka u vrijednosti 5.079.988,00 kn kod kojih su usluge obavljane i za osobna vozila koja nisu predviđena ugovorom. Pribavljanje jamstava za uredno ispunjenje ugovora te ozbiljnost ponude nije utvrđeno općim aktima Društva. Jamstva nisu pribavljana u skladu s odredbama ugovora. Društvo ne provodi ocjenjivanje načina nabave od izabranih dobavljača s obzirom na njihovu sposobnost da isporuče robe, radove i usluge ugovorene kvalitete, u ugovorenim rokovima i po ugovorenim cijenama.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da sustav javne nabave u Društvu nije bio učinkovit, te su potrebna značajna poboljšanja. Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- planirati realne procijenjene vrijednosti nabave roba, radova i usluga
- pratiti ostvarenje plana nabave
- sastavljati zahtjeve za nabavu u skladu s Pravilnikom o javnoj nabavi
- obrazložiti opravdanost potreba za nabavom
- istraživati tržište nabave i informacije o radovima, robama i uslugama koje Društvo namjerava nabaviti
- utvrditi rizike u provedbi postupaka javne nabave
- općim aktima urediti obvezu prijavljivanja sukoba interesa
- pribavljati izjave o nepostojanju sukoba interesa od zaposlenika uključenih u postupke javne nabave
- više pozornosti posvetiti sastavljanju dokumentacije za nadmetanje na način da bude jasna i razumljiva
- unutarnjim aktima propisati osnovni sadržaj dokumentacije za nadmetanje
- kod održavanja vozila troškovnikom obuhvatiti sve modele vozila koje Društvo koristi te detaljnije specificirati rezervne dijelove veće vrijednosti
- obavijesti o zaključenim ugovorima objavljivati u Elektroničkom oglasniku javne nabave u propisanom roku
- odluke o odabiru dostavljati sudionicima postupaka javne nabave
- pribavljati suglasnosti nadzornog odbora za pokretanje postupaka javne nabave roba, radova i usluga u vrijednosti većim od 10.000.000,00 kn u skladu s Izjavom o ustroju Društva
- ocjenjivati opravdanost korištenja usluga agencijskih radnika te utvrditi kriterije utvrđivanja potreba za agencijskim radnicima

- količinski i vrijednosno pratiti provedbu ugovora o nabavi roba, radova i usluga
- unositi podatke u registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi
- pribavljati jamstva u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi te zaključenim ugovorima
- općim aktima urediti pribavljanje jamstava kao instrumenta osiguranja ispunjenja ugovornih obveza
- razmotriti informacije o nabavama od izabranih dobavljača, s obzirom na njihovu sposobnost da isporuče robe, radove i usluge ugovorene kvalitete, u ugovorenim rokovima i po ugovorenim cijenama
- provjeravati kvalitetu isporučene robe, radova i usluga u cilju poboljšanja kontrola praćenja provedbe ugovora.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka za poboljšanje sustava javne nabave povećala usklađenost s propisima i unutarnjim aktima kojima je uređena nabava, transparentnost u postupcima javne nabave, razina javne odgovornosti za gospodarsko i racionalno upravljanje sredstvima te ušteda sredstava pri nabavi roba, radova i usluga. Provedba navedenih preporuka pridonijela bi većoj učinkovitosti sustava javne nabave.